

U S N E S E N Í

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Ing. Petra Šuránka a soudců JUDr. Davida Krysky a Mgr. Věry Pazderové, LL.M., M.A., ve věci

navrhovatele: **Přípravný výbor pro konání místního referenda v obci Podveky**
jednající zmocněnkyní I. CH.
bytem X

proti

odpůrkyni: **obec Podveky**
sídlem Podveky 54, 285 06 Sázava

o návrhu na vyhlášení místního referenda

t a k t o :

- I. Návrh se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Navrhovateli se ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení vrací soudní poplatek ve výši 2 000 Kč.

Odůvodnění:

1. Navrhovatel se návrhem podle § 91a odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jenž byl osobně podán u soudu dne 27. 9. 2021, domáhá ve smyslu § 57 odst. 1 písm. b) zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu, ve znění zákona č. 296/2021 Sb. (dále jen „zákon o místním referendu“) vyhlášení místního referenda v obci Podveky „v nejbližším možném termínu“ o následující otázce:
„Souhlasíte s tím, aby splašková kanalizace v Podvekách, v Ježovicích, v Útěchvostech a v Zalíbené byla vybudovaná spádová (gravitační)?“
2. V návrhu navrhovatel konstatoval, že dne 14. 6. 2021 předložil odpůrkyni návrh na konání místního referenda se všemi náležitostmi tak, aby se konalo v souběhu s volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR ve dnech 8. a 9. 10. 2021. Když na zasedání zastupitelstva dne 15. 6. 2021 zmocněnkyně navrhovatele žádala o doplnění programu o projednání návrhu na vyhlášení místního referenda, vůbec se to nepromítlo do zápisu a jeho projednání bylo odročeno z důvodu běhu 15denní lhůty pro kontrolu náležitostí návrhu. Dne 29. 6. 2021 zmocněnkyně obdržela oznámení, že návrh je bezvadný a bude projednán zastupitelstvem dne 12. 7. 2021. V úvodu zasedání zastupitelstva dne 12. 7. 2021 však předsedající zjistil, že není přítomna nadpoloviční většina zastupitelů, a proto bylo zasedání ukončeno, aniž by mohla být problematika místního referenda projednána. Náhradní zasedání zastupitelstva odpůrkyně, jež se mělo ze zákona konat nejpozději do 15 dnů, tj. do 27. 7. 2021, však svoláno nebylo. Proto bylo zasedání

zastupitelstva svoláno třemi zastupiteli, a to nejprve na den 11. 8. 2021, a protože se kromě občanů dostavili jen tito tři zastupitelé, bylo náhradní zasedání svoláno ještě na den 20. 8. 2021, avšak ani tehdy nebylo zastupitelstvo usnášeníschopné. Zastupitelstvo odpůrkyně se konečně sešlo dne 9. 9. 2021, a tehdy bylo odhlasováno usnesení, že se podle § 13 odst. 1 písm. b) zákona o místním referendu vyhlášení místního referenda neschvaluje, jelikož jej nelze konat podle § 7 písm. h) téhož zákona, neboť od platného rozhodnutí v místním referendu v téže věci neuplynulo 24 měsíců.

3. Soud se v první řadě zabýval otázkou včasnosti podání návrhu.
4. Podle § 12 odst. 4 zákona o místním referendu bezvadný návrh přípravného výboru předloží rada obce k projednání zastupitelstvu obce na jeho nejbližším zasedání; obdobně postupuje rada města, která bezvadný návrh přípravného výboru předloží k projednání zastupitelstvu statutárního města.
5. Podle § 13 odst. 1 zákona o místním referendu zastupitelstvo obce nebo zastupitelstvo statutárního města na svém nejbližším zasedání usnesením rozhodne
 - a) o vyhlášení místního referenda, jestliže lze o navržené otázce místní referendum konat, a zároveň stanoví den jeho konání (§ 15),
 - b) o tom, že místní referendum nevyhlásí, 15) jestliže o navržené otázce nelze místní referendum konat.
6. Podle § 13 odst. 3 zákona o místním referendu může zastupitelstvo obce nebo zastupitelstvo statutárního města o otázce navržené k rozhodnutí v místním referendu rozhodnout bez vyhlášení místního referenda; o tomto rozhodnutí neprodleně písemně vyrozumí zmocněnce. Takové rozhodnutí nelze vykonat před uplynutím lhůty stanovené ve větě třetí. Prohlásí-li zmocněnec ve lhůtě 7 dnů ode dne doručení tohoto vyrozumění, že na konání místního referenda trvá, zastupitelstvo obce nebo zastupitelstvo statutárního města na svém nejbližším zasedání místní referendum vyhlásí. Rozhodnutí zastupitelstva obce nebo zastupitelstva statutárního města podle věty první pozbývá dnem vyhlášení místního referenda platnosti. Ode dne vyhlášení místního referenda do dne vyhlášení jeho výsledků nepřísluší orgánům obce nebo orgánům statutárního města rozhodovat o věci, která je předmětem otázky ve vyhlášeném místním referendu.
7. Podle § 57 odst. 2 písm. b) zákona o místním referendu je třeba (soudu) návrh podat nejpozději do 20 dnů od jednání zastupitelstva obce nebo zastupitelstva statutárního města, kde měl být návrh přípravného výboru projednán, nebo od jednání zastupitelstva obce nebo zastupitelstva statutárního města, na kterém toto zastupitelstvo rozhodlo, že místní referendum nevyhlásí.
8. Podle § 53 odst. 2 zákona o místním referendu lhůty nelze prodloužit ani prominout jejich zmeškání.
9. Podle § 92 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. 263/2019 Sb. (dále jen „zákon o obcích“) je zastupitelstvo obce schopno se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jeho členů. Jestliže při zahájení jednání zastupitelstva obce nebo v jeho průběhu není přítomna nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva obce, ukončí předsedající zasedání zastupitelstva obce. Do 15 dnů se koná jeho náhradní zasedání. Svolá se postupem podle odstavce 1 nebo 2.

10. V minulosti se již judikatura zabývala otázkou, od jakého okamžiku se počítá lhůta pro podání návrhu na vyhlášení místního referenda v případě, že se zastupitelstvo poté, co je přípravnému výboru sděleno, že jeho návrh nemá nedostatky, koná opakovaně a samotný návrh na konání místního referenda je zastupitelstvem projednán až na některém v pořadí dalším zasedání. Tak konkrétně Krajský soud v Brně řešil v usnesení ze dne 14. 10. 2009, č. j. 31 Ca 147/2009-67, situaci, kdy proběhlo zasedání zastupitelstva jednak před datem oznámení o tom, že návrh nemá nedostatky, a následně i dvakrát poté, přičemž nejprve nebylo zastupitelstvo usnášeníschopné a teprve podruhé jeho zasedání řádně proběhlo a přitom neschválilo vyhlášení místního referenda. V této situaci Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že běh lhůty pro podání návrhu na vyhlášení místního referenda je třeba odvozovat od termínu prvního jednání zastupitelstva obce, jež bylo svoláno po oznámení obecního úřadu o bezvadnosti návrhu, byť zasedání bylo ihned ukončeno s ohledem na zjištění, že se nesešel dostatečný počet zastupitelů.
11. Obdobně v usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 26. 11. 2009, č. j. 30 Ca 115/2009-70, publikovaném pod č. 2003/2010 Sb. NSS, soud konstatoval, že případ, kdy o návrhu přípravného výboru zastupitelstvo nerozhodlo, jelikož bylo neusnášeníschopné, musí jít k tíži zastupitelstva, které tím promarnilo své právo rozhodnout o navržené otázce postupem podle § 13 odst. 3 zákona o místním referendu samo, a i takové zasedání zastupitelstva je tudíž třeba považovat za „nejbližší zasedání zastupitelstva“.
12. Také v rozsudku ze dne 1. 4. 2015, č. j. Ars 9/2014-105, se v odst. 60-62 Nejvyšší správní soud přihlásil k závěrům usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 26. 9. 2014, č. j. 67 A 6/2014-56 (obdobně Krajský soud v Brně totožnou otázku posoudil i v usnesení ze dne 5. 9. 2014, č. j. 67 A 5/2014-53), že je nerozhodné, že na v pořadí prvním zasedání zastupitelstva města (v daném případě po vydání rozhodnutí soudu, jímž bylo deklarováno, že návrh na konání místního referenda nemá nedostatky) nebyl návrh na konání místního referenda fakticky projednán (v daném případě z důvodu, že rada města příslušný bod programu nenavrhla a nepředložila za tímto účelem zastupitelstvu potřebné podklady). Takový postup by bylo možné vnímat jako obstrukční, přičemž nelze akceptovat, aby zastupitelstvo (nebo v daném případě dokonce rada města) mohlo svévolně odsouvat okamžik přístupu přípravného výboru k soudní ochraně.
13. K uvedeným závěrům se přihlašuje i odborná literatura. Závěr, že „[z]a zasedání zastupitelstva lze považovat takové, které je svoláno k tomu oprávněnou osobou nebo orgánem (viz § 91, § 92, § 137 obecního zřízení, § 60, § 61, § 91 zák. o hl. m. Praze), bez ohledu na to, zda toto zasedání bude usnášeníschopné“, byť bez bližšího odůvodnění, předkládá v pasáži věnované § 57 zákona o místním referendu dílo KOPECKÝ, Martin. *Zákon o místním referendu: Komentář* [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2021-9-30]. Dostupné v Systému ASPI. Podstatně podrobněji se dané otázky pak věnuje se stejným závěrem v pasáži věnované § 57 odst. 2 písm. b) zákona o místním referendu dílo RIGEL, Filip. *Zákon o místním referendu s komentářem a judikaturou*. 1. vyd. Praha: Leges, 2011. [cit. 2021-9-30]. Dostupné v Systému CODEXIS. Autor konkrétně vysvětluje, že „[p]odle § 92 odst. 3 zákona o obcích platí, že zastupitelstvo obce je schopno se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jeho členů. Jestliže při zahájení jednání zastupitelstva obce nebo v jeho průběhu není přítomna nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva obce, ukončí předsedající zasedání zastupitelstva obce. Do 15 dnů se koná jeho

náhradní zasedání. Zákon o obcích tedy za zasedání zastupitelstva považuje i takové, které není usnášeníschopné. Rozhodující je způsob jeho svolání a významná je i skutečnost, že neusnášeníschopné zasedání se (dikcí zákona o obcích) ukončuje, přičemž ukončit lze jazykově pouze něco, co vůbec začalo – zasedání zastupitelstva tedy začalo (konalo se), avšak bylo pro neusnášeníschopnost (ať již okamžitě, nebo až ve svém průběhu) ukončeno. Jisté ovšem je, že zasedání se uskutečnilo, přičemž právě to je rozhodující pro počátek lhůty k podání návrhu na vyhlášení místního referenda.“

14. Ze skutečností vyličených navrhovatelem přitom vyplývá, že prvním zasedáním zastupitelstva, jež proběhlo poté, co mu bylo oznámeno, že jeho návrh na vyhlášení místního referenda nemá nedostatky, bylo právě v tomto oznámení avizované zasedání, jež proběhlo dne 12. 7. 2021. Skutečnost, že bylo obratem ukončeno, jelikož se nesešel dostatečný počet zastupitelů, není podle shora nastíněných závěrů správních soudů i právní doktríny významná. Od uvedeného data, kdy zastupitelstvo mělo potenciální možnost zvážit postup podle § 13 odst. 1 a 3 zákona o místním referendu, se rozběhla lhůta stanovená v § 57 odst. 2 písm. b) zákona o místním referendu. Navrhovatel v dané situaci, kdy zastupitelstvo obce včas nereagovalo na jím podaný návrh (termín zasedání zastupitelstva ani nebyl předem odvolán, což by jinak umožňovalo za první zasedání zastupitelstva považovat až to, jež bylo skutečně zahájeno a konalo se později), již neměl důvod dále vyčkávat a byl oprávněn počínaje dnem 13. 7. 2021 se domáhat u soudu vyhlášení místního referenda o jím předkládané otázce. Navrhovatel však takto nepostupoval a nechal žalobní lhůtu marně uplynout. Posledním dnem 20denní lhůty podle § 57 odst. 2 písm. b) zákona o místním referendu bylo pondělí (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 6. 4. 2010, sp. zn. I. ÚS 2008/09) dne 2. 8. 2021. Návrh však byl soudem navrhovatelem předložen až dne 27. 9. 2021, přičemž soud zmeškání této lhůty není oprávněn podle § 53 odst. 2 zákona o místních poplatcích prominout.
15. Z uvedeného tedy vyplývá, že návrh byl podán opožděně. Za dané situace tak soudy nezbylo, než jej podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. prvním výrokem odmítnout, aniž by se mohl zabývat věcí samou.
16. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 93 odst. 4 s. ř. s., podle kterého v řízení ve věcech místního referenda nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.
17. Protože podaný návrh byl odmítnut, soud podle § 10 odst. 3 věty poslední zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o soudních poplatcích) současně rozhodl o vrácení soudního poplatku ve výši 2 000 Kč za podání žaloby, a to ve lhůtě plynoucí z ustanovení § 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích.
18. Usnesení bude doručeno účastníkům řízení a současně je vyvěšeno na úřední desce soudu. Usnesení přitom nabývá právní moci již dnem vyvěšení (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den

lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 30. září 2021

Mgr. Ing. Petr Šuránek, v. r.
předseda senátu